VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Finansów Publicznych**
(nr 186)
z dnia 23 marca 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 186)

23 marca 2017 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Jacka Sasina (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– informacja na temat wydatków budżetu państwa w formie dopłat do oprocentowania kredytów „starego portfela" i rozpatrzenie propozycji legislacyjnych przynoszących oszczędności budżetowe.

W posiedzeniu udział wzięli: **Kazimierz Smoliński** sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa wraz ze współpracownikami, **Artur Kawaler** zastępca dyrektora Departamentu Wspierania Polityk Gospodarczych Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Michał Nowak**, **Michał Zieliński** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje informację na temat wydatków budżetu państwa w formie dopłat do oprocentowania kredytów „starego portfela" i rozpatrzenie propozycji legislacyjnych przynoszących oszczędności budżetowe. To jest posiedzenie i punkt posiedzenia, który wynika z przyjętego przez Komisję planu pracy Komisji na pierwsze półrocze tego roku. Czy są uwagi państwa do porządku dziennego? Nie słyszę.

W związku z tym stwierdzam, że porządek dzienny został przyjęty.

Serdecznie witam na posiedzeniu Komisji pana ministra Kazimierza Smolińskiego – sekretarza stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa. Pan minister będzie przedstawiał informację wraz z towarzyszącymi panu ministrowi osobami, które również bardzo serdecznie witam.

Bardzo proszę, panie ministrze, o przedstawienie informacji.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa Kazimierz Smoliński:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, posiedzenie dotyczące wydatków budżetu państwa w formie dopłat do oprocentowania kredytów tak zwanego „starego portfela", kwestii spłaty...

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Proszę państwa, bardzo proszę... Panie ministrze, przepraszam bardzo. Bardzo proszę o wyciszenie rozmów, żebyśmy mogli usłyszeć pana ministra. Dziękuję bardzo.

Sekretarz stanu w MIiB Kazimierz Smoliński:

Tak, dziękuję bardzo. Mam nadzieję, że w miarę szybko uda nam się to omówić, bo mam zaraz posiedzenie komitetu stałego, którego pierwszy punkt dotyczy właśnie prawa spółdzielczego. Myślę, że to też będzie ważne. Dziękuję jeszcze raz. Kwestie spłaty kredytu starego portfela zaciągniętego przez spółdzielnie mieszkaniowe do końca 1992 r. reguluje ustawa z 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnej oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych. Te kredyty są głównie obsługiwane przez 6 banków, ale tak naprawdę prawie 99% kredytów obsługuje bank PKO BP, a pozostałe 5 banków to jest tylko 1%, a więc śladowe ilości. Zastosowanie przyjętych w ustawie o pomocy państwa rozwią-

zań było konieczne ze względu na efekty towarzyszące reformom przeprowadzonym w związku z transformacją gospodarczą na początku lat 90., w tym przede wszystkim w związku z urynkowieniem kredytów. Z dniem 1 stycznia kredyty mieszkaniowe, które były zawarte w związku z wejściem w życie ustawy z 22 grudnia 1989 r. o uporządkowaniu stosunków kredytowych, spowodowały, że banki nie mogły już udzielać kredytów z ulgowym oprocentowaniem i umarzaniem części kredytu, natomiast w umowach kredytowych już zawartych straciły moc postanowienia ustalające ulgowe oprocentowanie. Te zmiany w połączeniu z wysoką w tamtym czasie, jak część z nas pamięta, inflacją spowodowały znaczny przyrost zadłużenia obciążającego kredytobiorców.

Jeżeli chodzi o strukturę tego zadłużenia, to ono składa się z dwóch części. Jedno to jest zadłużenie spółdzielni mieszkaniowych wobec banku z tytułu kapitału podstawowego, czyli kredytu oraz odsetek skapitalizowanych. Drugie to jest zadłużenie wobec budżetu państwa z tytułu odsetek przejściowo wykupionych przez budżet państwa oraz oprocentowanie odsetek przejściowo wykupionych przez budżet państwa. Według danych Ministerstwa Finansów na dzień 1 stycznia 1996 r. liczba lokali mieszkalnych, które zostały objęte pomocą państwa, wynosiła 296 629. Stan zadłużenia wobec banków wynosił wówczas 5 583 700 tys. zł, natomiast wobec budżetu było to 7 420 600 tys. zł. Po 20 latach funkcjonowania ustawy liczba lokali nadal objętych pomocą państwa ze strony budżetu zmalała do 49 829 (to jest stan na koniec 2016 r.), stan zadłużenia kredytobiorców wobec banków wynosi 713 200 tys. zł, natomiast wobec budżetu – 4 004 200 tys. zł. W okresie 20 lat obowiązywania ustawy o pomocy państwa zadłużenie kredytobiorców zmniejszyło się wobec banków o ponad 4 870 000 tys. zł i wobec budżetu o ponad 3 416 000 tys. zł.

Obecnie mamy stan prawny taki, że obowiązują jeszcze takie formy pomocy państwa dla kredytobiorców – podkreślam – dla kredytobiorców, a nie dla banków... To jest art. 4 ust. 1 ustawy o pomocy państwa, który mówi o przejściowym wykupieniu ze środków budżetu państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych (ze środków budżetu państwa pokrywane jest bieżące oprocentowanie zadłużenia kredytobiorcy wobec banku) oraz umorzeniu części zadłużenia kredytobiorcy z tytułu przejściowego wykupienia odsetek od kredytów mieszkaniowych, a więc zadłużenia wobec budżetu państwa – pod warunkiem dokonania spłaty zadłużenia na zasadach określonych w art. 10, o którym za chwilę – i wykupieniu ze środków budżetu państwa części zadłużenia kredytobiorcy z tytułu skapitalizowanych odsetek, czyli zadłużenia bankowego, w ramach spłaty jednorazowej. W latach 1996-2016 na ten cel z budżetu państwa wydatkowano ponad 7 872 000 tys. zł. Wydatki z tego tytułu zalicza się również zgodnie z art. 6 ustawy o pomocy państwa do wynagrodzenia banku za administrowanie i egzekwowanie zadłużenia. W tym celu w latach 1996-2016 wydatkowano ponad 66 700 tys. zł. Oprócz tego budżet państwa uzyskuje również corocznie dochody z tytułu dokonywanych spłat przez kredytobiorców z tytułu przejściowego wykupienia odsetek, które w okresie obowiązywania ustawy wyniosły ponad 2 581 000 tys. zł.

Istnieje system umorzeń części zadłużenia z tytułu przejściowego wykupienia części odsetek oraz wykup części odsetek skapitalizowanych. I tutaj art. 10 ust. 1 pkt 5 przewiduje umorzenie części zadłużenia kredytobiorcy wobec budżetu państwa po dokonaniu jednorazowej spłaty całości kredytu wraz ze skapitalizowanymi odsetkami oraz 30% odsetek przejściowo wykupionych oraz umorzenie w ciężar budżetu państwa pozostałych 70% odsetek przejściowo wykupionych. Z kolei art. 11 zapewnia umorzenie części zadłużenia z kredytobiorcy tytułu przejściowego wykupienia odsetek – i tutaj mamy również przy dokonaniu jednorazowej spłaty – oraz 30% odsetek skapitalizowanych i 30% pozostałych odsetek oraz 70% odsetek przejściowo wykupionych i 70% odsetek skapitalizowanych. Dodatkowo w 2009 r. dla kredytobiorców decydujących się na jednorazową spłatę zadłużenia wprowadzone zostało rozwiązanie redukujące o 50% zadłużenie z tytułu skapitalizowanych odsetek. Wprowadzono też systemowe oddłużenie kredytobiorców po 20 latach systematycznej i terminowej spłaty zadłużenia. I tutaj zgodnie z art. 10 mamy: „kredytobiorcom spłacającym zadłużenie przez okres 20 lat umorzone zostanie w ciężar budżetu państwa pozostałe po tym okresie zadłużenie wobec banku z tytułu skapitalizowanych odsetek oraz kredytu oraz zadłużenie wobec budżetu państwa z tytułu

przejściowego wykupienia odsetek od kredytu". W przypadku większości kredytobiorców objętych pomocą państwa okres dwudziestoletniej terminowej obsługi zobowiązań kredytowych upłynie z końcem 2017 r. Bank PKO szacuje, że około 90% kredytobiorców skorzysta z systemowego umorzenia tych zobowiązań z początkiem 2018 r.

To tyle z mojej strony. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Mam zgłoszenie pani przewodniczącej Skowrońskiej. Czy ktoś jeszcze? I pani poseł Masłowska. Tak? Bardzo proszę, pani przewodnicząca Masłowska. ...Widziałem zgłoszenie pani przewodniczącej.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Ja ustąpiłam.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo proszę.

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Dziękuję w takim razie. Problem wbrew temu, co usłyszeliśmy przed chwilą, jednak istnieje, dlatego że mimo tak zwanej pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych nadal mamy do czynienia z sytuacją, że ci członkowie, którzy nabyli mieszkania sfinansowane takim kredytem tak zwanego starego portfela, spłacili ten kredyt w kwotach często dwa albo trzy razy przekraczających wartość nabytych mieszkań. To nie oznacza, że spłacili kredyt, tylko spłacili kredyt nienależny nikomu. Dlaczego nienależny? Po pierwsze dlatego, że państwo z wyjątkiem jednego roku, w którym było przyzwolenie na to, nie dało ustawowej zgody na naliczanie przez banki skapitalizowanych odsetek bez umów zawartych z kredytobiorcami w tej sprawie. Czyli w sytuacji, kiedy pojawiły się odsetki komercyjne, państwo ustawą z 1989 r. zobowiązało się pokrywać różnicę między tymi uwolnionymi odsetkami a zawartymi w umowach w wysokości 1-3%, czego w rezultacie nie dokonywano. Mamy do czynienia z sytuacją taką, że kredytobiorcy zaciągnęli kredyty na poziomie trzystu kilkudziesięciu milionów złotych, spłacili do tej pory przez cały okres spłat około 7 000 000 tys. zł wobec tych 300 000 tys. zł zaciągniętych kredytów. Do tego jeszcze państwo dołożyło 28 000 000 tys. zł. A więc banki otrzymały na ten moment – mówię w przybliżeniu, bo na ten moment to są pewne przybliżone wielkości – około 35 000 000 tys. zł. Wobec tego banki otrzymały marże w granicach 700% (niespotykaną nigdzie) i nadal jest zadłużenie na poziomie 4 000 000 tys. zł.

Próbowaliśmy podejść do tego problemu dwukrotnie w poprzedniej kadencji za rządów koalicji PO-PSL poprzez zmianę ustawy. Mimo pozytywnych opinii BAS i tak dalej projekt nie został rozpatrzony – zawisł na poziomie Komisji. Mimo że zostały przekazane dokładne precyzyjne wyliczenia, jakie będą pozytywne skutki i dla budżetu państwa, i dla kredytobiorców wynikające z tego projektu, oczywiście nie był rozpatrywany. Dlatego myślę, że mimo tego że pozostała już liczba około 50 tys. kredytobiorców, dla pewnej zasady sprawiedliwości społecznej należałoby nie pomijać tego problemu i na nowo z nim się zmierzyć. Myślę, że jest taka możliwość.

Proponujemy na przykład – to jest oczywiście na etapie korespondencji z Ministerstwem Finansów i Komitetem Stałym Rady Ministrów – konkretne w tym względzie rozwiązania, które przyniosą oszczędności budżetowe. Na przykład w roku 2017 r. to będą oszczędności na poziomie 50 000 tys. zł. To z punktu widzenia całego budżetu może nie jest zawrotna suma, ale te rozwiązania ulżą kredytobiorcom w spłatach, nie będą powodowały, że ich zadłużenie będzie narastać, i oczywiście banki nie dostaną tych ekstra zysków – lichwy, którą do tej pory inkasowały. Wobec tego chciałabym zapytać, czy ministerstwo rozważa albo jest na przykład skłonne rozważyć takie rozwiązanie, aby zmienić sposób zaliczania dokonywanych spłat, aby zmienić sposób przeznaczania kwot wydawanych z budżetu państwa do tej pory na tak zwane przejściowe wykupienie odsetek, zamiast na przejściowe wykupienie odsetek – krótko powiem – na wykup skapitalizowanych odsetek? Bo jeżeli budżet państwa wydaje pieniądze na przejściowy wykup odsetek, to te kwoty powiększają zadłużenie kredytobiorców. Banki natomiast naliczają

odsetki od kredytu oraz od skapitalizowanych odsetek. A więc w dalszym ciągu... Oczywiście część tych odsetek spłacają z powrotem kredytobiorcy – to stanowi ich zadłużenie wobec budżetu państwa – a część państwo umarza; czyli tego, co dało bankowi, nie chce po prostu odzyskiwać. Gdybyśmy wobec tego – proszę rozważyć taką możliwość, którą chciałabym poddać pod dyskusję – zmienili ustawę – jestem w stanie nawet w tej chwili przedłożyć panu stosowną propozycję – i przekierowali pieniądze wypływające co roku z budżetu na przejściowy wykup odsetek zamiast na przejściowy wykup, co powiększa zadłużenie… Gdybyśmy pieniądze przeznaczyli na wykup odsetek skapitalizowanych…? A więc pieniądze spłacane przez kredytobiorców także byłyby kwalifikowane w innej kolejności – najpierw na spłatę wobec Skarbu Państwa, potem kredytu i dopiero skapitalizowanych odsetek. Dzisiaj mamy odwrotnie – najpierw są spłacane skapitalizowane odsetki, natomiast kredyt w ostatniej kolejności. Ta sytuacja jest po prostu nie do przyjęcia ani z punktu widzenia interesów państwa, bo budżet ciągle dokłada do banków – nie ma chyba w tej chwili powodów, tym bardziej że to nie jest w zupełności bank państwowy, dopłacać bankom w tej sytuacji budżetowej, jaka jest. Można tego uniknąć. Ponadto, powodowałoby to realne zmniejszenie zadłużenia kredytobiorców. Czy wobec tego państwo moglibyście się ustosunkować, panie ministrze, do takiej propozycji, do takiej opinii, czy zdaniem państwa jest to po prostu do wprowadzenia? Chodzi o to, że po pierwsze, spowodowalibyśmy zmniejszenie wydatków budżetowych, ulżymy kredytobiorcom i stanie się coś, co nazywałabym aktem sprawiedliwości społecznej, że wreszcie ci ludzie będą spłacać kredyty, do których kiedyś się zobowiązali, a nie nienależne nikomu sumy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Pani przewodnicząca Skowrońska, bardzo proszę.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Kontynuując zadawanie pytań, mam prośbę do pana ministra o udzielenie odpowiedzi, o które wnioskowała pani poseł, nie tylko w trakcie tej dyskusji, ale również na piśmie. Myślę, że państwo posłowie byliby zainteresowani również bardziej szczegółową odpowiedzią. Mielibyście państwo czas na przeprowadzenie kwerendy. To pierwsza sprawa.

Druga sprawa to sprawa tego, na co wskazała pani poseł w swoim pytaniu – sprawa kolejności pobierania odsetek od zobowiązania głównego, czyli od kwoty głównej kredytu. Chodzi również o to, abyście państwo wskazali w swojej odpowiedzi na to, czy istnieje potrzeba ustawowego uregulowania tej sprawy, czy wystarczy tylko uchwała zmieniająca regulamin wewnętrzny banku, który takie zobowiązanie w swoim portfelu posiada? Czy państwo w tej sprawie, sprawując nadzór właścicielski, przyglądali się takiemu rozwiązaniu?

Kolejna sprawa. Pan minister zapowiedział, że z końcem 2017 r. jest szansa na uregulowanie. Raz jeszcze poprosiłabym o przypomnienie podstawy prawnej, a także o wskazanie w tej odpowiedzi trybu, w jakim grupa kredytobiorców będzie mogła otrzymać informację o możliwości złożenia takiego wniosku. Rozumiem, że w wypowiedzi pana ministra był taki przekaz, że to na wniosek kredytobiorców, a nie z urzędu będzie przeprowadzana taka procedura. Jeśli myliłabym się w rozumieniu wskazanej przez pana ministra procedury, to poprosiłabym o objaśnienie.

Raz jeszcze prosiłabym o przypomnienie, bo pan minister w swojej wypowiedzi... Tym tematem Komisja Finansów Publicznych zajmuje się ileś lat. Prawdą jest, że taka informacja była wykazywana i było takie stanowisko rządu. Ja dzisiaj nie zauważyłam, żeby od półtora roku, w trakcie których rząd sprawowany jest przez tę koalicję, od ukonstytuowania się rządu do dzisiaj, stanowisko w tej sprawie zmieniło się. Myślę, że bardzo poważnie podchodzimy do tego tematu, ale odpowiedź pana ministra na te wszystkie pytania, szczególnie na piśmie, dałaby szanse na dobre przygotowanie się również do dyskusji na temat w przyszłości. Myślę, że zarówno panie i panowie posłowie są zainteresowani taką odpowiedzią, jak i pan przewodniczący Komisji, bo w głównej mierze zależy od państwa opinii, czy tym tematem będziemy się zajmować raz jeszcze.

Jeśli chodzi o dzisiejsze posiedzenie, najważniejsza informacja jest taka, że będzie można ubiegać się o umorzenie. To jest skomplikowany mechanizm dotyczący między innymi odsetek, a w przeszłości odsetek, które były kapitalizowane, bo tak mniej więcej w tym zakresie wyglądały regulacje. Chodzi o to, żeby klienci-obywatele mogli dzięki wypowiedzi pana ministra na tym posiedzeniu Komisji dowiedzieć się, jak do tej procedury mają się przygotowywać. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Jeszcze jedno. Czy będą jakikolwiek umorzenia z tego tytułu, a jeśli będą umorzenia, to jak będzie wyglądała od strony rachunkowej procedura w banku, który ma na swoich kontach zarachowane takie kredyty i który będzie realizował taki program?

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie ministrze, bardzo proszę o odniesienie się.

Sekretarz stanu w MIiB Kazimierz Smoliński:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, rząd nie przewidywał żadnych zmian w tym zakresie w związku z tym, że art. 10a ustawy, o której rozmawiamy, przewiduje, że nastąpi umorzenie odsetek w całości. Art. 10a stanowi, że jest to na wniosek kredytobiorcy, więc tu muszą być złożone wnioski przez kredytobiorców. Postaramy się... Po pierwsze, udzielę informacji pisemnej, żeby ona też mogła być rozpowszechniana. Postaramy się jednak też upublicznić tę informację, aby do końca roku wszyscy o tym wiedzieli, że od 1 stycznia takie uprawnienie będzie przysługiwało. Natomiast w związku z tym, że naszym zdaniem w zdecydowanej większości – chyba około 90% kredytobiorców (takie mamy dane ze strony PKO BP) – skorzysta z tej możliwości, ten problem praktycznie ulegnie rozwiązaniu. Wbrew temu, co mówiła chyba pani poseł Masłowska, to oprocentowanie według nas... Ono na przykład w roku 1998 r. wynosiło średnio około 23,4% i ono malało systematycznie. W 2005 r. to było 6,8%, w 2010 – 4,5%, i w 2016 r. – 2,5%. To nie są w tej chwili jakieś lichwiarskie stawki oprocentowania. Te stare? Rzeczywiście nastąpiło wtedy urynkowienie i wiemy, że to były stawki ogromne i stąd ta pomoc była przewidziana. W tej chwili to oprocentowanie jest już można powiedzieć – poniżej rynkowego. Dlatego nie jest przewidziana tutaj żadna dodatkowa ingerencja ze strony państwa.

Natomiast ten artykuł stanowi, że jeżeli ktoś przez 20 lat systematycznie spłacał, to skapitalizowane odsetki oraz zadłużenie wobec budżetu z tytułu przejściowego wykupienia odsetek od kredytu zostaną umorzone. Jest nawet taki zapis, że jeżeli w tym czasie następowały opóźnienia, ale nie dotyczyły więcej niż 4 kwartałów, to to uprawnienie też przysługuje mimo tego, że ustawa mówi o systematycznej i terminowej spłacie. Można jednak było przez 4 kwartały mieć nieterminową spłatę, a i tak skorzystać z tego uprawnienia. Postaramy się więc upublicznić tę informację. Postaramy się również, żeby bank PKO BP – tu będzie prośba do Ministerstwa Finansów, które nadzoruje ten bank – aby ten bank też taką informację rozpowszechniał publicznie, że takie uprawnienie będzie przysługiwało.

Teraz jeśli chodzi o kwestię zmiany sposobu naliczania, to nie zakładaliśmy tutaj zmiany, ponieważ uważamy, że ten problem zostanie rozwiązany. Myślę, że możemy wrócić do tematu w przyszłym roku, kiedy okaże się, jaka to jest skala kredytobiorców, którzy skorzystali z tego uprawnienia, i czy rzeczywiście ten problem społeczny jeszcze będzie istniał. Na dzisiaj można powiedzieć, że jeszcze 50 tys. kredytobiorców to jest jeszcze problem społeczny, ale jeżeli zostanie ich już tylko kilka tysięcy, to będzie to kwestia decyzji politycznej i finansowej przede wszystkim, bo w tym roku w budżecie państwa nie są przewidziane żadne dodatkowe środki na tego typu pomoc.

Ta pomoc jest kierowana do kredytobiorców i w żadnych regulacjach prawnych w tych wszystkich latach nie było skierowanej pomocy do banków. Ta pomoc jest cały czas skierowana do kredytobiorców. Tak przynajmniej wynika z regulacji prawnych. Innej podstawy do oceny nie mam niż tylko regulacje prawne. Być może pani poseł ma inne wia-

domości – chętnie z nich skorzystam, natomiast my takiej wiedzy nie mamy, aby inaczej to było realizowane. To powinno być realizowane zgodnie z uregulowaniami prawnymi.

To tyle z mojej strony. Zobowiązuję się udzielić informacji pisemnej na ten temat. Natomiast jeżeli pani poseł ma jakąś propozycję rozwiązania, to chętnie się z nią zapoznam, natomiast, jak mówię, nie przewidywaliśmy żadnych zmian, ponieważ uważamy, że ten problem pod koniec roku zostanie rozwiązany. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Jeszcze pani przewodnicząca Skowrońska chciała dopytać. Proszę bardzo.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Chciałabym, żeby pan minister w swojej odpowiedzi odniósł się również do następującego problemu. Z tytułu umorzenia po stronie klienta będzie określony przychód. Jak w tym zakresie będą uregulowane sprawy dodatkowego dochodu z tytułu umorzenia odsetek – odsetek, bo tak to rozumiemy – i czy z tego tytułu kredytobiorca-klient banku będzie zobowiązany do zapłacenia podatku od tego typu przychodów. To jest pierwsza sprawa.

Druga sprawa to jest sprawa pomocy publicznej. Ja rozumiem, że jest – powiedziałabym – chęć rozwiązania tego problemu albo pokazania jakiegoś rozwiązania, ale pojawia się również problem pomocy publicznej, co w sytuacji osób fizycznych jest rzeczą dozwoloną, ale musi być to być uregulowane. I w sytuacjach, w których wskazywałaby ona określoną wysokość, należałoby chyba również zmierzyć z tym problemem, a na pewno gdyby w tym momencie taki problem pojawiłby się, należałoby go rozwiązać. W przeszłości... Jeden z projektów dotyczących kredytów frankowych, który został skierowany do Komisji i jest rozpatrywany przez podkomisję, zakłada na przykład umorzenie części zobowiązań. Tam jest pokazana ulga, bo po stronie przychodów państwa nie będzie z tego tytułu określonego przychodu. Zatem jeżeli problem i odpowiedź mamy traktować całościowo, to poprosiłabym również o odniesienie się do takiego aspektu tej sprawy.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Jeszcze pani przewodnicząca Masłowska – proszę bardzo.

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Chciałabym zapytać, jak pan minister ocenia, czy to umorzenie z końcem 2017 r. dotyczy... Prosiłabym o dokładną odpowiedź, jak pan minister interpretuje przepisy, czy nastąpi umorzenie tylko skapitalizowanych odsetek i odsetek przejściowo wykupionych, jeżeli ktoś w całości spłaca kapitał, czy także następuje wtedy umorzenie kredytu, który nie został spłacony? Bo tutaj są rozbieżne interpretacje. Według mnie z przepisu wynika, że problem nie jest do końca rozwiązany, dlatego że nie przewiduje się umorzenia kapitału, tylko umorzenie odsetek skapitalizowanych i odsetek zwykłych. Mam pytanie do przedstawiciela Ministerstwa Finansów, czy państwa zdaniem bank miał prawo w ten sposób postępować, że odsetki przejściowo wykupione z budżetu państwa były doliczane do odsetek i odsetek skapitalizowanych. Nie przeznaczane były na spłatę odsetek, tylko były doliczane i liczone były od nich skapitalizowane odsetki. Czy pana zdaniem takie postępowanie jest zgodne z prawem? W 2012 r. Komisja Nadzoru Finansowego powiedziała, że zgodnie z ustawą o pomocy państwa (art. 2 pkt 1) bank nie miał prawa w ten sposób postępować, a to była główna przyczyna narastającej spirali zadłużenia.

Pan minister powiedział, że nie ma tu mowy o żadnej pomocy bankom. Panie ministrze, proszę o chwilę refleksji. Jeżeli zaciągnięty kredyt w 1989 r. na te inwestycje wynosił 322 000 tys. zł. W okresie 1990-2015 kredytobiorcy spłacili z tytułu odsetek 5 000 000 tys. zł i ponad 2 000 000 tys. zł z tytułu odsetek przejściowo wykupionych, czyli wpłacili 7 000 000 tys. zł, budżet państwa wpłacił 28 000 000 tys. zł, a pozostaje jeszcze zadłużenie na kwotę prawie 5 000 000 tys. zł – takie mam dane z 2015 r. na podstawie korespondencji prowadzonej z ministerstwem – to o czym tutaj może być mowa? Czy tu jest mowa o ulżeniu kredytobiorcom, skoro zaciągnęli 322 000 tys. zł kredytu, a płacili już ponad 7 000 000 tys. zł sami, a państwo dodało 28 000 000 tys. zł? Czy tu jest mowa o ulżeniu kredytobiorcom? Czy rzeczywiście nie mamy tu do czynienia z dofinansowaniem przez budżet państwa banku?

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Bardzo dziękuję. Pani przewodnicząca, ja rozumiem, że oczekuje pani na tę odpowiedź jeszcze w tej chwili, tak?

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Czy to jest chęć uzyskania dodatkowych odpowiedzi w tej pisemnej informacji, którą pan minister zobowiązał się przedłożyć? Pani przewodnicząca, teraz, tak?

Sekretarz stanu w MIiB Kazimierz Smoliński:

Ja uzupełnię pisemnie...

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MIiB Kazimierz Smoliński:

...natomiast chciałbym tylko sprostować. Powiedziałem tylko, że przepisy prawa nie wskazywały, że to jest pomoc bankom, tylko pomoc kredytobiorcom, natomiast jaki był tego skutek, to jest kwestia oceny. Ja mówiłem tylko o tym, jakie są uregulowania prawne w tym zakresie. Rzeczywiście przepis stanowi wprost, że jeżeli ktoś przez 20 lat systematycznie i terminowo spłacał kredyt, to bank umarza mu w ciężar budżetu państwa pozostałe zadłużenie z tytułu skapitalizowanych odsetek oraz z tytułu przejściowego wykupu odsetek od kredytu. Tylko w tym zakresie możemy się poruszać...

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Ale pan powiedział, że także kredytu. Bardzo bym prosiła o precyzję w swojej wcześniejszej ustnej wypowiedzi. Bardzo prosiłabym o precyzję, ponieważ jest tutaj ogromne zamieszanie wśród kredytobiorców. Oni uważają, że zostanie im wszystko umorzone...

Sekretarz stanu w MIiB Kazimierz Smoliński:

Nie, wyraźnie...

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

...co nie jest zgodne z prawdą.

Sekretarz stanu w MIiB Kazimierz Smoliński:

Pani poseł, ja wyraźnie mówiłem o umorzeniu odsetek...

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Nie – kredytów, odsetek...

Sekretarz stanu w MIiB Kazimierz Smoliński:

...oraz przejściowo wykupionych odsetek. Mówi o tym art. 10a.

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Mamy jasność.

Sekretarz stanu w MIiB Kazimierz Smoliński:

Udzielę pisemnej odpowiedzi.

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Trzeba na to zwrócić uwagę, że...

Przewodniczący poseł Jacek Sasin (PiS):

Pani przewodnicząca, zgodnie z deklaracją pan minister udzieli pisemnej odpowiedzi, pisemnej informacji, w której zawarte zostaną te kwestie, o które obie panie przewodniczące pytały i które podnosiły. Bardzo dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze w tej sprawie zabrać głos? Nie słyszę.

Stwierdzam zakończenie omawiania informacji. Pozwolę sobie zakończyć posiedzenie taką konkluzją, że jest prośba o przedstawienie w możliwie szybkim terminie takiej informacji na piśmie.

Bardzo dziękuję panu ministrowi, dziękuję panom. Zamykam posiedzenie Komisji.